

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Auelholm

er det eneste grafiske Firma, der
kun ekspederer
til Bog- & Papirhandlere.
„KRONBORG“. KØBENHAVN K.

VARELEKSIKON

FOR

PAPIRHANDEL OG PAPIRINDUSTRI

SAMT

HERMED BESLÆGTEDE ERHVERV

MED SAGKYNDIG BISTAND

UDARBEJDET AF J. S. JENSEN

ET GAMMELT PAPIRMAGERYÆRKSTED

Efter en Afbildning fra det 16de Aarhundrede.

J. Henriksens Bogtrykkeri, Studiestræde

Telefon 52 89.

Indehaver: *Henriette Henriksen.*

27-29.

Anbefaler sig med alle Tryksager, saavel stort som smaat, i god Udførelse, og til billige Priser.

Med megen Agtelse **Henriette Henriksen.**

Aktieselskabet P. Malling,
Telefon 1267 - Papir en gros - Vandkunsten 8.
Amerikansk Bankpost - Brookdale Linen Bond
Superfint engelsk Illustrationspapir - Fineste kriderede Papirer - Omslag: Durham - Ruskin -
Taffeta - Honespun etc. - Antik Tryk, egen Stribning - Kulørt Reklamepost - Prima gennem-
farvede Carton - Skrivemaskinpapir - **Forlang Tilbud.**

Enerepræsentant i Skandinavien for:

Ch. Lorilleux & Co., Farvefabrikker
Paris.

J. G. Schelter & Giesecke,
Skriftstøberi & Maskinfabrik. Leipzig.

Koenigs Arkpaalægger, Guben.

G. m. b. H. - Maskinfabrik
Hellbut & Co., Fabrik-Papirlager.
Hamburg.

Bohn & Herber, Maskinfabrik.
Würzburg.

F. M. Weiler, Liberty Machine Works
New York. - Berlin.

Lager af Bog- og Stenrykfarver,

Valsemasse etc. samt alle

Bog- og Stenryk-Utensilier

Digeltrykspresser.

Skjæremaskiner & Perforemaskiner etc.

*Hele Trykkerier indrettes paa
kort Tid.*

Alle Slags Udslutninger samt Blystøge
føres paa Lager til billige Priser.
Favorable Betingelser.

Brugte Maskiner kjøbes og sælges.

Paritz Gottschalk
Fagforretning for
Bog- og Stenrykkere
og Bogbindere
Kongens Nytorv 8. Kbh.
Telefon 3378.

Bedste

Clichéer

billigste Priser.

Wendt & Jensen

Vestergade 7. ☉ Tlf. 7482.

Aktieselskabet

Peder Andersens Bogtrykkeri

Krystalgade 15.

Telefon 5471.

Etableret 1898.

Etableret 1898.

LØVGREENS BØGTRYKKERI

Vandkunsten 13 1/2, Sideh.

anbefaler sig til d'Hr. Bog- og Papirhandlere. Hurtig og diskret Expedition.

Billige Priser.

Akkurat Udførelse.

Eagle Pencil Comp.s

☛ fortrinlige Fyldepenne ☛

„Premier“ Fyldepen, 14 Karats Guldpen, Iridium Spids, dobbelt Blæktilførsel, pr. Stk. **Kr. 3,50.**

„Triumph“ Fyldepen, svær 14 Karats Guldpen, Iridium Spids, Blæktilførsel fra neden, fortrinlig Pen, pr. Stk. **Kr. 7,75**

Samme, men meget stor og kraftig Fyldepen **Kr. 11,50**

÷ 33 1/3 pCt. Rabat til Bog- og Papirhandlere; ved større Partier ekstra Priser.

Aktieselskabet Papirkompagniet, København B.

SKRIFTSTØBERI

EMIL GURSCH'S FILIAL

VED AD. HARTMANN.

KONGENS LYNGBY.

TELEGRAM-ADRESSE: «HARTMANN».

TELEFON LYNGBY 8.

SKRIFTSTØBERI — MESSINGLINFABRIK

— GALVANOPLASTIK —

STEREOTYPI — CLICHEFABRIK

STØRSTE LAGER AF SKRIFT OG MATERIEL

VED STRANDEN 18. TELF. 3157.

ST. KONGENSGADE, 24. TELF. H. 1820. N. 470.

OVERGADEN N. V. 17. TELF. H. 1725.

UDFØRER ALLE SLAGS CLICHEER

egnet til Tryk og til Paaføring af Klæbestof. Af disse anføres følgende, der anbefales som nem og billig:

Ca. 200 Dele almindeligt Kasein opløses i tilstrækkeligt Vand. For at lette Opløsningen tilsættes ca. 50 Dele stærk Ammoniakvand og Væsken opvarmes. Naar Kaseinet er opløst, tilsættes 50 Dele af en meget fortyndet Opløsning af Svovlsyring i Vand og 1 Del af et Fluorsalt, t. Ex. Ammonium-, Kalium- eller Natriumbifluorid, eller en tilsvarende Mængde fri Fluorbrintesyre. Efter grundig Blanding af disse Bestanddele fortyndes Væsken med ca. 1700 Dele Vand. Efter at mulige uopløste Bestanddele eller Urenheder er fjernet ved Filtrering, er Badet færdig. Papiret føres gennem dette Bad saa længe, indtil det er fuldkomment mættet, og derefter tørret. For at gøre det vandtæt overtrækkes det nu med Paraffin, Vox e. l. paa den ene eller begge Sider. Istedetfor at føre Papiret gennem Badet, kan man ogsaa mætte det ved Hjælp af Børstevælsler, der naa ned i Badet, og som Papirbanen stryger forbi. Det saaledes behandlede Papir egner sig især til Indpakning af fedtede og andre Fødevarer. Svovlsyring virker paa lignende Maade paa Kaseinet som Formaldehyd, men er langt billigere og fuldkommen uskadelig. Fluorforbindelser have konserverende Virkning paa Kaseinet.

vaske, tysk, waschen, engelsk, wash, fransk, laver.

Vaske Cylinder, tysk, Waschtrommel, engelsk, Wash-Cylinder, wash-drum, fransk, Tambour laveur.

Vaskemaskine, tysk, Waschmaschine, engelsk, Washing engine, washer, fransk, Laveuse, machine à laver.

Vat papers, engelsk, Bøttepapir.

Vegetabilsk Pergament, se Pergament.

Vegetable Parchment, engelsk, se Parchment Papers.

Velinpost, fint, glat Postpapir og Tegnepapir.

Vellum, engelsk, Pergament. *V.-paper*, Velinpapir.

Velourpapir (velouteret Papir), Fløjelspapir (s. d.).

Venereed, engelsk, fineret, simpel Karton, belagt med et Lag af en finere Sort.

vergé, fransk, ribbet.

vert, fransk, grøn.

Vertreter, tysk, Repræsentant.

Vexelpapir, dansk, se Bøttepapir.

Vier Dubbel klein Mediaan, hollandsk Format: 80×108 cm.; Vægt 40—50 kg. pr. Ris à 500 Ark.

Vieux papiers, fransk, gammelt Papir, Makulatur.

Vinduespapir, se Vitrauphanie.

Vire, tysk, Sieb, engelsk, sieve, fransk, tamis.

Virevalse, tysk, Siebwalze, engelsk, Dandy roll, fransk, Egoutteur.

Viskose, en opløselig Form for Cellulose; benyttes som Klæbemiddel.

Vitrauphanie eller Mosaikpapir under hvilket sidste Navn det sælges herhjemme, er en Papirindustri, der egentlig sorterer under Tapetfabrikationen. Det fremstilles af tyndt Sulfitpapir, som i Ruller paatrykkes de forskelligfarvede Mønstre, hvorefter det gennemgaar en særegen Imprægneringsproces, der gør det transparent; til Paaklæbning paa Vinduer.

Selve Artiklen, der er en belgisk Opfindelse, er i de senere Aar tilsyneladende blevet godt eftergjort af tyske Fabriker, men en Fabrikations-Hemmelighed, som den belgiske Fabrikant nøje vaager over, gør dette Fabrikat mere holdbart, ligesom det ganske udelukker Faren for Sammenbrænding selv efter mange Aars Henliggen.

Mønstrene er væsentlig Kopier af de gamle blindfattede Vinduer med kulørte Glas eller Flaskebunde, dog faas det ogsaa efter moderne Tegning med stiliserede Blomster og Ornamentter. Rullernes Bredde er 47 ctm. og indeholder 8 M.

Anvisning til Paasætning af Vitrauphanier:

1) Papiret tilskæres nøjagtig efter Rudens Størrelse. 2) Glasset overstryges med varmt Vand blandet med lidt Sprit uden at aftørres. 3) Papiret overstryges ligeledes med varmt Vand. 4) Ret siden af Papiret anbringes herefter paa Glasset, og alle Luftblærer bortstryges omhyggeligt. 5) Hvor Papiret er udsat for Fugtighed eller Frost, bestryges det, 8 à 10 Dage efter Paasætningen, med et Lag Damaralak, hvilket forøger Papirets Holdbarhed. Paasættes Papiret i Frostvejr, maa Vinduet tages af og opbevares i en varm Stue, indtil Papiret er tørt.

Engros-Prisen paa Vitrauphanie er fra ca. 3—7 Kr. pr. Rulle.

Voxpapir, tysk, Wachspapier, engelsk, waxed paper, fransk, papier cire. — Vox, anbragt i smeltet Tilstand paa ulimet eller svagt limet Papir. Paa samme Maade fremstilles Paraffin- og Ceresin-papir.

Vulkaniseret Papir, Papir, fremstillet efter en af Lavery opfunden Methode, som i mange Henseender ligner Pergamentpapir og kan benyttes som Erstatning for Læder, Kautschuk o. s. v. og t. Ex. i Elektrotekniken anvendes til Isolering. Raapapiret udsættes først for Indvirkningen af en varm koncentreret Opløsning af Klorzink. Klorcalcium eller Kloraluminium, udvaskes og behandles

derefter i længere Tid med koncentreret Salpetersyre, som igen maa udvaskes fuldstændigt.

Vægtsdifference, tysk, Gewichts-differenz, engelsk, Difference of weight, fransk, Tolérance de poids.

vællingagtig, tysk, breiartig, engelsk, moist pulpy, fransk, en bonillie, pulpeux.

Vælskbind, se Bogbind.

Værdipapir, tysk, Wertpapier, engelsk, bond paper, fransk, papier pour titres et mandats.

Værksteds-Tegnepapir, Papir, fremstillet af meget raa, men seige Fibre; benyttes i Værksteder til Skitser.

W.

Wachspapier, tysk, Voxpapir.

Wall paper, engelsk, Tapetpapir.

Waste paper, engelsk, Makulatur.

Water Leaf, engelsk, Betegnelse for Papir, inden det bliver limet.

Watermark, engelsk, Vandmærke.

Waterproof, engelsk, vandtæt. Betegnelse for: Tagpap og tjæret Papir, imiteret Pergamentpapir og fedttæt Papir, olieret Papir, Papir, præpareret ved at dyppes i en Opløsning af Skællak, med eller uden Borax.

Waxed paper, engelsk, Voxpapir.

Waxed tissue, engelsk, Silkepapir, imprægneret ved Paraffin; anvendes til Mønstre, til Duplikatorer og lignende Apparater til Reproduktion af skriftlige Arbejder.

Weberpappe, tysk, Jacquardpap.

Weight, engelsk. Vægt.

Wellpappe, tysk, Bølgepap.

Wertpapier, tysk, Værdipapir.

wet, engelsk, vaad.

Whatman, engelsk, et bekendt udmærket Tegnepapir, opkaldt efter den oprindelige Fabrikant, en af de tidligste Banebrydere for Fremstilling af Papir i England. Jfr. Akvarelpapir.

- white**, engelsk, hvid.
- White board**, engelsk, Karton.
- White papers**, engelsk, almindelig teknisk Betegnelse for Papir, som ikke er brunt eller farvet, men særlig for Trykpapir.
- White Rope Browns**, engelsk, se Glazed casings.
- Wholesale**, engelsk, (Handel) en gros.
- Width**, engelsk, Bredde.
- Wiegendrucke**, tysk, Inkunabler (s. d.)
- Wilcoxpapir**, Seddepapir. fremstillet af Hørfibre med farvede Fibre indstrøet i den endnu vaade Masse. Der er endnu ikke forekommet falske Sedler, trykte paa dette Papir, som ogsaa kaldes Plantefiberpapir.
- Willesden**, engelsk, Papir, imprægneret eller bestrøget med en Opløsning af Kobberilte i Ammoniakvand, som virker paa Fibrene og gør dem delvis gelatinøse og uigennemtrængelige for Vand. Anvendes til Tagværk o. a.
- Wirestilling**, tysk, Siebführer, engelsk, Wire-guide, fransk, Guide toile.
- Wood**, engelsk, Træ; *W.-boards*, Træpap; *w.-free*, træfri; *w.-paper*, Træpapir; *w.-pulp*, Træmasse.
- Wove**, engelsk. Betegnelse paa Papir, fremstillet paa vævet Vire, hvor Traadene krydser hinanden i samme Afstand paa en Maade, der er helt forskellig fra ribbet (*laid*) Vire. Der findes *Blue wove*, *Cream wove* og *Yellow wove*.
- Wrapping papers**, engelsk, Pakpapir. Disse betegnes almindelig *Small hand* (*Fine*, bedste Sort, *Scotch*, Mellemsort, særlig fabrikeret i Skotland, og *Common*, den simpleste Sort). Jfr. *Small hand*.
- wrinkled**, engelsk, krøllet.
- Writing Paper**, engelsk, Skrivpapir.
- Wurster's Reagens**. Dimethylparaphenylendiamin, i flydende Form eller som Reagenspapir, til Bestemmelse af Træslib. Indført 1887 af Dr. Wurster.
-

X.—Y.

Xylografi, se Træskærerkunst.

Yard (*Imperial Standard Yard*), engelsk Længdemaal. à 3 Feet = 914,38348 mm. (vedtaget af Parlamentet 1864), nøjagtigere beregnet af Clarke til 914,39179 mm. I de Forenede Stater i Nordamerika regnes Y. sædvanlig = 914,402 mm. Den engelske *Square Y.* = 83,611 kem., *Cubic Y.* = 764,534 l., en *Y. of land* à 30 Acres = 1214,035 Ar.

Z.

Zeichenpapier, tysk, Tegnepapir.

Zeitungsdruckpapier, tysk, Avistrykpapir.

Zellulose, tysk, Cellulose.

Zigarettenhülsepapier, Papir til Cigarettylstre.

Zigarettenpapier, tysk, Cigaretpapir.

Zinkografi (*Chemigraphi*), en af Eberhard 1804 i Magdeburg opfunden Methode til Gengivelse af Pennetegninger og Raderinger paa Zinkplader til Aftryk i den litografiske Presse, senere udviklet, især af Gillot i Paris (1850) og gjort anvendelig for Bogtrykpressen ved Højætsning. Billedet eller Skriften overføres med kemisk Tusks paa den polerede Plade eller paa Overtrykpapir; der kan ogsaa tages Overtryk af Bogtryk, Stentryk eller Kobberstik eller overføres ved Hjælp af Fotografien; ved *Kromozinkografi* benyttes flere Plader til Fremstilling af Farvetryk. Til zinkografisk Ætsning egner sig dog kun Tegninger i Linier eller Punkter; Halvtoner eller Flader kan kun fremstilles ved Hjælp af Autotypi.

Zinkpapir, Papir, belagt med Zinkfolie eller hvorpaa Zinkpulver er anbragt.

Zinkætsning. Ætsninger paa Zink til Fremstilling af Trykplader. Jfr. Autotypi og Zinkografi.

Zuckerpapier, tysk, Sukker-Pakpapir.

Zündholzpapier, tysk, Tændstikspapir.

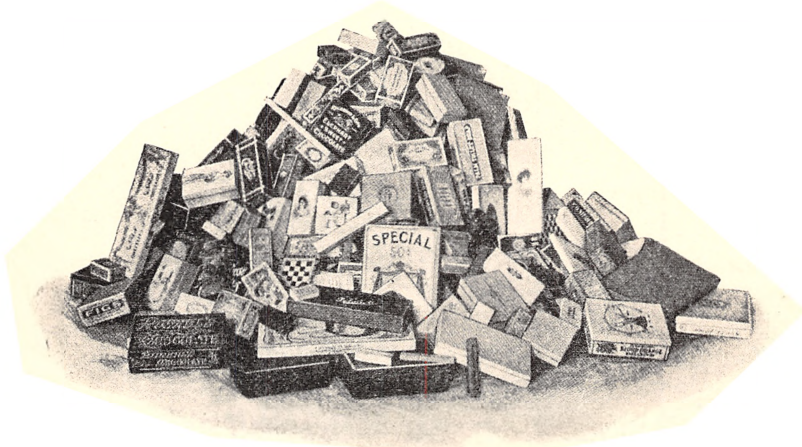
Zwetna kniga, bulgarsk, kulørt (farvet) Papir.

Zwischenlegepapier, tysk, Mellemlægspapir.

Æ.

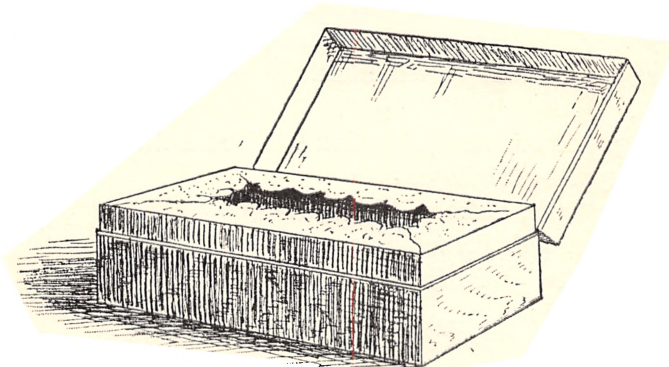
Æggehvidepapir, se Albuminpapir.

Æsker — til Pakning og Emballage — er en (forholdsvis) ung Industri: for en Snes Aar siden kendtes jo kun Guldsmedens smukke, sirlige, altid røde Æske og de lige saa fixe, smaa, Apotekeræsker; disse vare jo nærmest at regne som „Kunsthåndværk“ og solgtes til 4—5 Øre Stykket, saa fulgte Fremstilling af Æsker

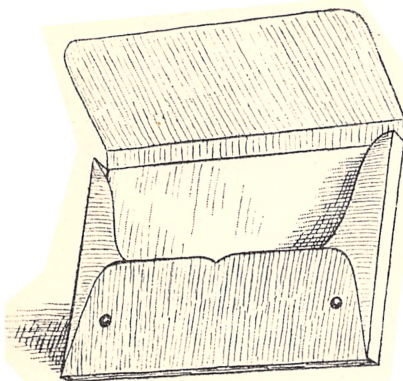
Moderne Emballageæsker. — A/S. C. Waldorff, København.

til Chocolate, Parfumer og lignende, men alt indenfor beskedne Mængder: da det forøgede Brug af Æsker inidlertid nødvendiggør Maskiner til Fremstilling af Æsker og Hylstre sker der i forbausende kort Tid. ved disse, en uhyre Omvæltning, der ikke alene har praktisk, men ogsaa i sanitær og hygieinisk Henseende faar Betydning for det store Publikum. Det er jo ikke længere

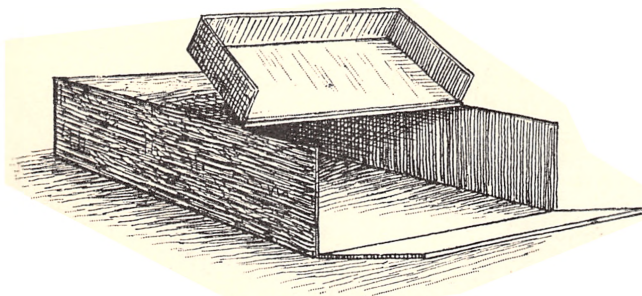

Luxus Emballageæske. — A/S. C. Waldorff, København.

siden end at selv yngre Mennesker kan huske, at man selv bragte sin Emballage i Form af et Stykke mere eller mindre brugt og krøllet Papir med. naar man gjorde sine Indkøb hos Bageren,

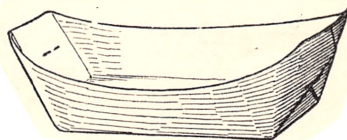

Cigar- & Cigaretemballage.
A/S. C. Waldorff, København.

Æske til Papir. — A/S. C. Waldorff, København.

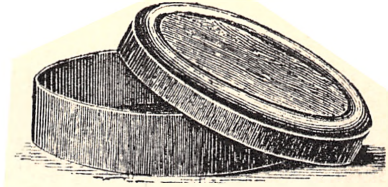
i Grøntboden, Urteboden og hos Hørkræmmeren. Nu, efter at Automaterne har affødt Trangen til billige Pakninger, har Fabrikationen forgrenet sig til de mest forskellige Arter af Æsker og Hylstre og ved Hjælp af moderne kombinerede Maskiner fremstilles disse saa billigt, at snart alle Handlende ere blevne Kunder hos denne Industri: hos Slagter og Fiskehandler faar vi Farsen serveret i smukke hvide Papbakker; Konditoren leverer Is, Fromage og Lagkagen i fixe, praktiske „Bakker“, naar vi bringer „Husfred“ med hjem; hvilken Fryd for Øjet er Jordbærret ikke, naar det præsenteres os i den Papbakke, der nu hver Sommer fremstilles i Millioner af Stykker; se hvor alle vore Fabrikata i „Kunstsmør“ og lignende vinder ved at blive præsenteret i Æskepakning. Uden at sige for meget, har „Æsken“, hvori det ligger, vist gjort sin Part til, at disse Fabrikater har vundet saa stort Indpas hos Publikum; hos Skomagere er Reolerne fra Loft til Gulv fyldte med Æsker, hvor tidligere Fodtøjet stod ubeskyttet og samlede Støv; hos Papirhandleren hentes „Octav“, „Kvart“ og „Folio“ nu frem fra Siden af en stærk og praktisk Æske, der hindrer Makulering, og hvor tidligere Emballage gjorde mangt et Stykke ubrugeligt; hos Cigarhandleren, hvor man til „3 til 25“ faar sit stærke, smukke „Etui“, der kan gøre udmærket

Pap-Bakke.
A/S. C. Waldorff, København.

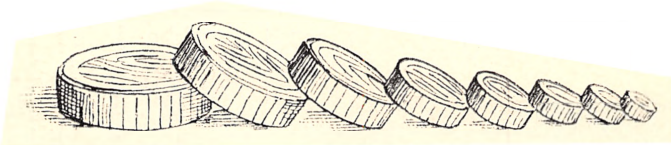
Fyldest i Maaneder, om det skulde være; men her er Automathylstret dog det, der dominerer; selv mindre Forretninger bruger disse i Tusinder af Exemplarer.

Paa et Felt i det selskabelige Liv har Æske-Industrien ogsaa gjort sig gældende og skaffet den taknemmelige Vener, for hvilket „Slid“ var det ikke, og hvor meget af Fornøjelsen tog det ikke at skulle vandre ud paa Skovturen, tungt belæsset med Kurve, fyldte af Tallerkener, Duge og andet Tilbehør; men nu serveres paa nydelige smaa „Skovtallerkener“ og i Tilgift en

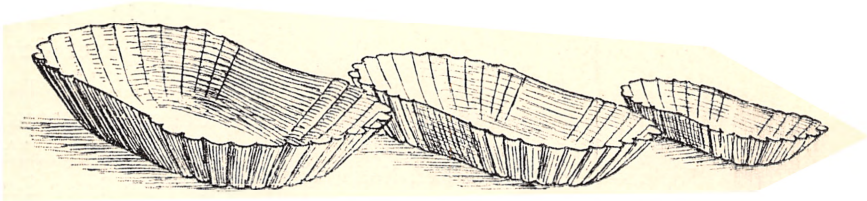

Presset Æske.

A/S. C. Waldorff, København.

Pressede Æsker. — A/S. C. Waldorff, København.

Bakker. — A/S. C. Waldorff, København.

virkelig smuk „Papierserviet“ til hver, saa der efter Maaltidet ikke er noget at „slæbe“ rundt med for „Fatter og Børnene“.

Det er, som man af ovenstaaende vil se, et ikke ringe Virkefelt Papæske-Fabrikationen, der herhjemme beskæftiger op imod 1000 Mennesker (1910), har lagt ind under sit Omraade.

Victor Waldorff.

Ætsemaskiner, Apparater til Ætning af Autotypier og lignende Trykplader, særlig Dr. Albert's Ætsestrigle og G. Concewitz's Ætse- og Udviklingsmølle. I den første bevæges Væsken ved Hjælp af en striglelignende Indretning, i den sidste selve Pladen.

Telefon 3896

Universitetsbogbinder
D. L. CLÉMENTS EFTF.
IMM. PETERSEN

SILKEGADE 13 KØBENHAVN K.

Bogbinderi med elektrisk Motordrift
Stort Udvalg i moderne Stempler og Skrifter til compon. Bind.
Overslag, Tilbud og Prøvetryk hurtigt og uden Forb.
Adressemapper i alle Udførelser

Charles Honoré
Protokolfabrik ∞ Protokolpapir

Telefon 7404 ∞ København K

Brix-Pedersen & Co.

Løvstræde 10. København K.

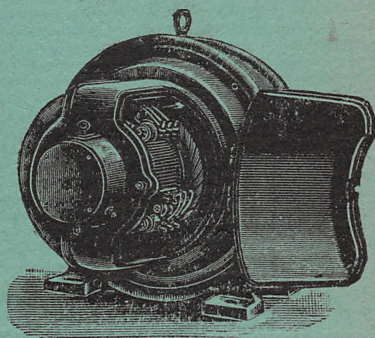
Lukkede Elektromotorer

uden Prisforhøjelse og Reduktion af Ydeevne

Autoriserede Installatører
af alle Arter elektriske Anlæg

Telefon 1900

Telegr.-Adr.: Brixpedersen

Moderne Monogrammer

Frægninger i Papir, Karton etc. i fineste Udførelse
Graverede Stempler leveres hurtigt

— Lager af Menu og Bordkort —

Wengs Præge-Anstalt (Albert Bruun) **Silkegade 13** — Telefon Byen 3708

Telf. 3889.

Joh. Brünnich, Borgergade 56.

Papæskefabrik med elektrisk Motordrift.

Grundlagt 1878.

Fabrikation af alle Sorter Butiks-, Lager-, Kontor- og Prøveæsker.
Stort Lager af Forsendelsesæsker.

Telf. 3889.

Martin Schou Gartnergade 16. Telefon 1799

Specialforretning i

Cigarposer, Automathylstre og Kioskartikler,

Apparater og Instrumenter

til **Papirfabrikker**

Katalog gratis

Fabrikspriser

Kgl. Hof-Instrumentmager

CORNELIUS KNUDSEN

Købmagergade 15. Københ. K.

Einar Clausen
Linier-Anstalt.

Pilestræde
19—25.
Telefon 5015

ACNIELSEN
Vognmagergade
Nr. 1.
Specialitet Gummiering og Lakering, samt
Passering af Blister paa Plakater.
TELEFON: 29086.
BOGBINDERI OG
KONTROLBOGSFABRIK

Barnängens Blæk

Hovedoplag for Danmark

St. Kongensg. 24, Tlf. 470

C. Ferslew & Co.

Gummiering
& Lakering
uden Gribenkant. =
Nummerering =
Perforering.
Uttenthals Bogbinderi.
Købmagergade 46.
Telefon: Byen 2313.

Papir i Fabrikationer.

Import af

engelsk Hvismakulatur.

Special Afdeling

o o for litterære o o

Reklameforetagender.

Aktieselskabet **Papirkompagniet**
Reventlowsgade 20 • København B.

Telegram-Adresse: Paperagency.

Telefon: 1614. • • Telefon: 1614.

Heinrich Everts
Linierforretning
anbefales med alt til Liniering henhørende.

Smukt Arbejde. Hurtig Expedition.

Sværtegade 3. København K.

Telefon 4546.

Udgæet af

Landsarkiver for Sj. Lands
bibliotek

ARNOLD SCHMITZ
LITOGRAFISKE
ETABLISSEMENT
VIMMELSKAFTET 41
Anbefaler sig med
1STE KLASSES S
til billigs

DIS-Danmark

HÅSERPLADS 26 • KØBENHAVN K
POUL JOHANSSEN
 GRAVØR
 Tlf. Byen 2353